

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/212/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205099
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8614205099.6

Rozhodnutie

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Anna Frigová, v právnej veci navrhovateľa O. K. J., so sídlom X.. B. Y., XXX, C. N., XXXX, T., J., zastúpeného Q. & M. s.r.o., so sídlom B. 7, XXX XX S., Y.: 36 XXX XXX proti odporcovi Miloš A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/XX, XXX XX O., štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka H. - M. a ochrana spotrebiteľa „M.“, so sídlom C.. T. 5, XXX XX Prešov, IČO: 42 343 828, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 546,33 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 413,99 eura s 9,50 % úrokom z omeškania ročne od 7.10.2011 do zaplatenia do troc h dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Odporca je p o v i n n ý navrhovateľovi na trovách konania sumu 71,80 eura na účet jeho právneho zástupcu DRAPPANOVÁ & Partners s.r.o., vedeného v Tatra banke, a.s., č. ú. IBAN SK65 1100 0000 0026 2617 4909, do troc h dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Právny predchodca navrhovateľa Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok sa podaným návrhom zo dňa 18.9.2014 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 546,33 eura s príslušenstvom a na náhradu trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzavrel dňa 16.4.2011 zmluvu o pôžičke evid. č. 20067776, na základe ktorej poskytol odporcovi celkovú sumu pôžičky 496,80 eura na zakúpenie spotrebného tovaru uvedeného v zmluve. Podľa zmluvy o pôžičke odporca mal splácať pôžičku v pravidelných 12 mesačných splátkach v sume 42,60 eura. Odporca do dňa podania návrhu na súd neuhradil žiadnu sumu.

6C/212/2014

-2-

Vzhľadom na to, že odporca porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, listom zo dňa 28.9.2011 - predžalobnou upomienkou vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Odporca tieto splátky neuhradil. Celkový dlh odporcu predstavuje sumu 546,33 eura.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

Dňa 16.10.2014 vstúpil do konania na strane odporcu vedľajší účastník Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6C/212/2014-48 zo dňa 10.6.2015 súd pripustil zmenu účastníka na strane navrhovateľa.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 24.11.2015, ktoré bolo doručené súdu dňa 25.11.2015, uviedol, že v uvedenej veci ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V zmysle týchto kogentných noriem by aplikácia OBZ prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Na podporu svojho tvrdenia dal do pozornosti platné znenie § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého: „Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 402/2013, z 19.6.2013.

Zmluva obsahuje údaj o výške ročnej úrokovej sadzby vo výške 41,31 %, čo je hrubo odporujúce dobrým mravom (§ 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. a § 39 OZ), preto je zmluva podľa jeho názoru absolútne neplatná. V tejto súvislosti poukázal na rozsudek Krajského súdu v Ostrave, sp. zn. 16 ICm 944/2010 z 23.9.2011, podľa ktorého: „Rízením bylo jednoznačně prokázáno, že smlouva o revolvingovém úvěru č. xxxxxxxxxxxx ze dne 19. 10. 2009 uzavřená mezi žalobcem a žalovaným č. 2 jakožto dlužníkem je absolutně neplatná pro rozpor s dobrými mravy podle § 39 občanského zákoníku. Soud ze zákona a z úřední povinnosti (ex officio et ex lege) hodnotí platnost právních úkonů. Příčinou rozporu s dobrými mravy je skutečnost, že výše roční procentní sazby nákladu° (RPSN) u této smlouvy o úvěru činí 96,31 %, jde tak o nepřiměřeně vysoké, nebo-li lichvářské úroky. Soudu je z jeho činnosti známo, že nejvyšší bankovní úroky u srovnatelných úvěrů činí maximálně 20 % ročně, sjednaný úrok v projednávané věci je však téměř 5x vyšší, podle setrvalé judikatury nejvyššího soudu ČR je již téměř čtyřnásobek maximálního bankovního úroku považováno za odůvodnění právního závěru, že jde o ujednání, které je v rozporu s dobrými mravy a tedy absolutně neplatné podle § 39 občanského zákoníku (srovnej např. rozsudek nejvyššího soudu ČR z 15.12.2004 sp. zn. 21 Cdo1484/2004). Jestliže tedy věřitel postupoval tak, že vyplnil zajišťovací bíanco směnku vystavenou dlužníkem tak, že do ní vepsal částku 145 090,- Kč, 6C/212/2014

-3-

potom postupoval nesprávne a v rozporu s § 10 zákona č. 191/1950 Sb. zákon smerný a šekový nebot s ohľadom na absolútnu neplatnosť smlouvy o revolvingovom úveřu (duřvody viz. výše) jednal veřitel ve zlé vře. „Doplňuje se, že výše uvedená smlouva o revolvingovém úvěru je neplatná zcela, nikoli jen z části a z duřvodu neplatnosti této smlouvy se soud pro nadbytečnost nezabýval ani dalšími jejími instituty, jako např. smluvní pokutou (která je rovněž absolutně neplatná pro rozpor s dobrými mravy s ohľadom na její nepřiměřenou výši). Částecnou neplatnosť smlouvy nikdo netvrdil ani nenámítal, úrok z úveřu je jedním z definicních znakuř smlouvy o úveřu a nelze jej oddeřlit od zbytku smlouvy.“ „Nad rámec neplatnosti výše uvedené smlouvy o revolvingovém úveřu, soud považuje tuto smlouvu za absolútnu neplatnou i z duřvodu uvedeného v § 56 odst. 1 občanského zákoníku a to z duřvodu, kdy v této smlouveř v rozporu s požadavkem dobré víry jsou obsažena ujednání, která k újmeř spotřebitele znamenají značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran. Jde o rozpor výše uvedený, kdy za tři roky tedy 36 meřsíců, oproti povinnosti vyplatit dlužníkovi částku 41 000 Kč, má veřitel právo na zaplacení částky 97 632 Kč, což jak je uvedeno výše jde o roční procentní sazbu nákladuř 96,31 %.“

V rozsudku Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 12C/64/2012, z 25.9.2012, sa uvádza: „Hoci maximálna výška úrokov ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky pri peněžných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priesiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútnu neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peněžnými ústavmi v čase uzavretia zmlouvy. Súd dopytom na dva peněžné ústavy, a to VÚB banku, a. s. a OTP

banku Slovensko, a. s. zistil, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania ročná úroková sadzba obdobných úverov čo sa týka výšky úveru a doby viazanosti sa pohybovala od úroku 4,9 % ročne až po úrok od 7,90 % ročne pri flexipôžičke bezúčelovej, flexipôžičke na bývanie a na kúpu auta. Dopytom na OTP Banku Slovensko, a. s. súd zistil, že úroková sadzba spotrebiteľského úveru poskytovaného ku dňu 7.11.2010 sa pohybovala v rozmedzí od 9,90 % ročne do 27,50 % ročne. Aj z internetovej stránky NBS súd zistil, že priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov pre obyvateľstvo so splatnosťou nad päť rokov sa v období november 2010, kedy bol poskytnutý žalobcovi úver žalovanému pohybovala vo výške 12,95 %. Z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania je však zrejmé, že ročná úroková sadzba bola dohodnutá na výšku 35,17 % ročne, čo v značnej miere presahuje mieru úrokov poskytovaných peniažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Na základe vyššie uvedeného s poukazom na ustanovenie § 39 súd úverovú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania dňa 7.11.2009 považoval za absolútne neplatnú.“

Na dôkaz svojich tvrdení poukázal na tabuľku úrokových sadzieb pre spotrebiteľské úvery poskytované v tom čase Slovenskou sporiteľňou a prehľad úrokových mier z nových úverov uverejnený na internetovej stránke NBS.

Ďalej napadol, že zmluva neobsahuje všetky povinné náležitosti. V zmluve chýba údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

6C/212/2014

-4-

V zmluve nie je uvedený údaj o výške, počte a termíne splátok ani len istiny. Zákon však vyžaduje tieto údaje uvádzať nie len pri istine ale aj úrokoch a iných poplatkoch.

Uvedenou problematikou sa už zaoberal aj Krajský súd Trnava, ktorý v rozsudku sp. zn. 9Co/401/2012, zo 6.8.2013 vyslovil názor, že: „Zmluva o revolvingovom úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, pretože nebola dodržaná jej základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy, t. j. 20.10.2010 (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), teda neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa splátky mali priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo - právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 20.10.2010 takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 20.10.2010 presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy.“

Podľa jeho názoru, vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu, je tento úver bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka konečnej splatnosti úveru, formulácia 4/2012 podľa jeho názoru nespĺňa požiadavku vyjadrenú v zákone.

V zmluve taktiež nie je uvedený údaj o výške, počte a termíne splátok ani len istiny. Zákon však vyžaduje tieto údaje uvádzať nie len pri istine ale aj úrokoch a iných poplatkoch. Bez konkrétneho termínu splatnosti sa nedá zistiť prvý deň omeškania splátky.

Pri splátkach, u ktorých nastala splatnosť 3 roky pred podaním žaloby, vzniesol námietku premlčania.

Ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 OZ). Vzhľadom na to, že navrhovateľ listom z 28.9.2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, sa odporca po tomto dátume nemohol na úkor navrhovateľa

6C/212/2014

-5-

bezdôvodne obohatiť. Keďže návrh bol podaný dňa 18.9.2014, navrhovateľov nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorý sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil písomným podaním zo dňa 25.1.2016, odporcu, u ktorého súd mal doručenie predvolania riadne vykázané dňa 13.11.2015 a vedľajšieho účastníka.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to zmluvou o pôžičke, všeobecnými obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou, prehľadom splátok a úhrad a zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy o pôžičke evid. č. 20067776 súd zistil, že právny predchodca navrhovateľa dňa 16.4.2011 poskytol odporcovi pôžičku vo výške 413,99 eura na zakúpenie spotrebného tovaru uvedeného v zmluve. Celková suma pôžičky bola 496,80 eura. Odporca sa zaviazal splácať pôžičku v pravidelných 12 mesačných splátkach v sume 41,40 eura. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba 41,31 %, RPMN 41,31 % a priemerná hodnota RPMN 41,39 %. Termín konečnej splatnosti: 4/2012.

Z predžalobnej upomienky zo dňa 28.9.2011 súd zistil, že právny predchodca navrhovateľa vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v lehote 3 dní od doručenia tejto upomienky v celkovej výške 528,24 eura. Z návratky je zrejmé, že predžalobnú upomienku odporca prevzal dňa 3.10.2011.

Z prehľadu splátok a úhrad na úverovou účte odporcu je zrejmé, že odporca z poskytnutej pôžičky nezaplatil žiadnu sumu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Odporca je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Vstupom Slovenskej republiky do Európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zák. č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v Smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

Podľa § 1 ods. 2 cit. zákona, spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvalom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo

veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

6C/212/2014

-8-

- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Súd poukazuje na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Vychádzajúc z obsahu zmluvy o pôžičke č. 20067776 je však možné konštatovať, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere túto náležitosť neobsahuje. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia totiž v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny,
6C/212/2014

-9-

úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje, zmluva obsahuje len výšku mesačnej splátky bez špecifikácie. Z nej nevyplýva, koľko z toho bude na istinu úveru, koľko na úroky a na prípadné poplatky. V zmluve je len počet splátok, ale len splátok bez určenia, koľko z nich je na istinu úveru, koľko na úroky, koľko na prípadné poplatky, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, neuvádzala. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere, je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd sa zaoberal aj výškou úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve o pôžičke. Z tabuľky úrokových sadzieb platných do 31.12.2011 poskytovaných a. s. Slovenskou sporiteľňou súd zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 10 rokov činil úrok 9,90 % ročne. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi bol viac ako štvornásobne vyšší. Aj z internetovej stránky NBS súd zistil, že priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov pre obyvateľstvo so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov sa v období apríl 2011, kedy bol poskytnutý úver odporcovi, pohybovala vo výške 15,15 %. Z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania je však zrejmé, že ročná úroková sadzba bola dohodnutá na výšku 41,31 % ročne, čo v značnej miere presahuje mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy.

Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky predstavujú odmenu za užívanie požičanej sumy. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia a ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem.

Neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i

6C/212/2014

-10-

skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania viac ako štvornásobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poskytnutý úver je teda z uvedeného dôvodu bezúčinný.

Z týchto uvedených dôvodov je potrebné zmluvu o úvere č. 20067776, z ktorej si navrhovateľ uplatňuje žalovaný nárok, považovať podľa citovaných zákonných ustanovení za bezúčinnú a bez poplatkov. Preto ani platby odporcu, pokiaľ by platil, nemali byť započítavané na úhradu úrokov a poplatkov, ale mohli byť v celom rozsahu započítavané iba na úhradu úverovej istiny, t.j. tej sumy, ktorú navrhovateľ odporcovi reálne poskytol. Vzhľadom na to, že odporca z úverovej istiny 413,99 eura nezaplatil žiadnu sumu, uložil súd povinnosť odporcovi zaplatiť navrhovateľovi celú reálne poskytnutú istinu vo výške 413,99 eura a v prevyšujúcej časti návrh zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd neprihliadol na námietku premlčania vznesenú zo strany vedľajšieho účastníka, nakoľko návrh podľa názoru súdu bol podaný včas, v trojročnej premlčacej lehote od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

Podľa § 369 ods. 1, 2 a 3 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pretože odporca svoj dlh navrhovateľovi včas nezaplatil, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a preto súd navrhovateľovi priznal v zmysle citovaných zákonných ustanovení aj požadovaný 9,5 % úrok z omeškania ročne z priznanej sumy 413,99 eura od 7.10.2011 do zaplataenia, t.j. od nasledujúceho dňa od uplynutia 3 dní od prevzatia predžalobnej upomienky odporcom.

6C/212/2014

-11-

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. O trovách konania medzi navrhovateľom a odporcom súd rozhodol podľa citovaného zákonného ustanovenia a priznal ich navrhovateľovi, ktorý mal pomer úspechu vo veci v prevažujúcej časti. Navrhovateľ mal vo veci

úspech vo výške 413,99 eura a odporca vo výške 132,34 eura, teda miera úspechu žalobcu činí 51,50 % ($413,99 - 132,34 = 281,65$; $281,65 : 546,33 = 0,515 \times 100 = 51,50$ %). Súd priznal navrhovateľovi trovy konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 32,50 eura a z trov právneho zastúpenia vo výške 106,92 eura za 2 úkony právnej pomoci po 36,51 eura a to: prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu, 2 x režijný paušál po 8,04 eura + 20 % DPH. Celkom trovy navrhovateľa predstavujú sumu 139,42 eura. Vzhľadom na 51,50 % mieru úspechu navrhovateľa tieto trovy predstavujú sumu 71,80 eura. Súd zaviazal odporcu na zaplatenie trov konania navrhovateľovi vo výške 71,80 eura k rukám jeho právneho zástupcu DRAPPANOVÁ & Partners s.r.o., Bratislava (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Súd podľa citovaného ustanovenia nepriznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane menej úspešného odporcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6C/212/2014

-12-

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.